CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

Z W R A C A M Y   U W A G E

I

S P R A W Y   W A Ż N E

II

P O L S K A

III

P R Z E G L Ą D   O G Ó L N Y

IV

D O D A T E K

Sprawozdanie zawiera 12 stron i 4 strony dodatku.

Do sprawozdania przejęto część materiału z 2.XII.wieczorem.

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie no 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

I.

SPRAWY WAŻNE.

Straszliwa masakra Polaków Gdyńskich.

Centrala Informacji i Dokumentacji Rządu Polskiego donosi co następuje :

Otrzymaliśmy świeżo wstrząsające wiadomości o masakrze, jaką władze niemieckie urządziły wśród intelektualnych i gospodarczych przywódców ludności polskiej w Gdyni.

Po zajęciu tego miasta Niemcy wzięli 350 zakładników z pośród wszystkich warstw ludności, także z pośród księży. Zakładników tych wywieziono najpierw do Gdańska a później do sąsiedniego miasta polskiego powiatowego, Wejherowa.

Tam po kolei, bądź pojedyńczo, bądź partiami ludzi tych mordowano na podwórzu więzienia w betialski sposób. Wyznaczeni na śmierć musili sobie sami kopać groby, poczym kolejno agenci Gestapo strzelali do nich z rewolwerów, mierząc w głowę. Wielu zamordowanych ginęło z okrzykiem:"Niech żyje Polska." Egzekucjom tym przyglądać się musieli i ci, którzy mieli być straceni zaraz potem, albo w kilka dni później.

Egzekucji dokonywano bez żadnego sądu, bez podania choćby pretekstu jakiegoś zarzutu.

Zabici zostali m.i. : dyr.portu w Gdyni inż.Łęgowski; zast.komisarza rządu miasta Gdyni Szaniawski; radca Komisariatu Rządu Jagodziński; prezes sądu okręgowego Czarliński; wiceprez. sądu okręgowego Kryczyński; sędziowie Schwarz, Konwiński, Kiednowski; prok. Kozłowski; dyr.Banku Polskiego Woda; dyr.K.K.O. Linke; dyr.Banku Rolnego Borysławski; adw. Józewicz:Ks.Turczyński i jego brat; prof.Pinecki z Gdańska; pp.Skipin,Hoppe/kier. wydz.handlowego Urzędu Morskiego/, Stanisław Borskowski.

W ten sposób zabito ponad 300 osób z pośród zakładników,- równocześnie zaś ludność polska w Gdyni została wypędzona ze swych mieszkań, które wraz z całym urządzeniem oddano Niemcom bałtyckim.

W miejscowości Oburze nie znany człowiek wybił w nocy szybę w urzędzie policyjnym. Władze niemieckie aresztowały pod zarzutem tego czynu kilkudziesięciu gimnazjastów polskich. Następnie rodziców tych uczniów zmuszano, by na placu przed kościołem chłostali własne dzieci. Kiedy rodzice odmówili, członkowie SS zaczęli ich brutalnie bić pałkami.

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie no. 48 z dnia 3 grudnia 1939.

SPRAWY WAŻNE

Z różnych miast Pomorza i Poznańskiego nadchodzą wiadomości o masowym rozstrzeliwaniu także kobiet polek.

Potwierdza się też wiadomość, że aresztowanemu posłowi polskiemu do Volkstagu gdańskiego wyrwano w więzieniu język.

Niemcy wyrzucają Polaków z Poznania.

Z listów, jakie otrzymał drogą pośrednią z Poznania jeden z naszych rodaków, wynika, iż w Poznaniu otwarto w października szkoły prawie wszystkie z językiem niemieckim.

Około 20 listopada nie były jeszcze wprowadzone karty żywnościowe, ale sytuacja aprowizacyjna była tym cięższa. Karty przyjdą, gdy Polaków wyrzucą z Poznania - pisze autor listu. Bardzo źle jest też z zatrudnieniem żywiołu polskiego. "Wszelka praca jest tylko dla Niemców miejscowych lub przysłanych z Rzeszy." N.B. między dawną Rzeczą a inkorporowanymi prowincjami istnieje kordon paszportowy i celny. W Poznaniu obiega tyle mniejwięcej pieniędzy niemieckich co polskich.

Najsmutniejsza i najbardziej wstrząsająca jest wiadomość, iż Polaków wyrzuca się z ich mieszkań do baraków, by ich skazać na wędrówkę, na opuszczenie miasta, a zapewne i Wielkopolski. Nawet rodziny z drobnymi dziećmi nie są oszczędzane, jak wynika z ostrożnie formułowanego listu, z którego jednak bije rozpacz i przygnębienie. Pozatym potwierdza się wiadomość o wywożeniu w głąb Niemiec młodzieży męskiej.

Wojna fińsko-sowiecka .

Sytuacja wojskowa: Prasa dzisiejsza donosi, że w dniu wczorajszym osłabła działalność lotnictwa sowieckiego. Finowie uzyskali szereg sukcesów. Liczba sowieckich samolotów strąconych przez Finów wynosi 18, unieszkodliwionych zostało 36 tanków rosyjskich.

Port w Petsamo został odebrany przez wojska fińskie. Na przeciwko Hangoé został uszkodzony poważnie krążownik sowiecki Kirov przed nadbrzeżne baterii fińskie.

Według informacji niemieckiego D.N.B. ofenżywa armii czerwonej skierowana jest w następujących kierunkach: 1/ z Murmańska celem odcięcia Finlandii od morza, 2/ z Karelii sowieckiej dla zaatakowania okręgu jezior, 3/ z nad jeziora Ładoga dla zaatakowania od tyłu wojsk fińskich operujących na przesmyku Karelskim, 4/ z przesmyku Kareskiego na północ od Leningradu dla przeprowadzenia rostrzygającego uderzenia.
/Le Figaro, Le Petit Parisien i inne z 3.XII/

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie no. 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

S P R A W Y   W A Ż N E .

Stanowisko Sowietów: Agencja sowiecka Tass komunikuje oficjalnie, rząd sowiecki uznał oficjalnie " rząd ludowy" fiński i nawiąże z nim stosunki dyplomatyczne.
/Le Figaro z 3.XII./

Pomiędzy Mołotowem a "premierem rządu" komunistycznego w Finlandii został zawarty 2.XII. następujący układ:

1/ Finlandia ustępuje Rosji z swojego obszaru na północ od Leningradu 3970 klm kwad. zato ZRRS odda Finlandii 70.000 km kwad. z obszaru Karelii sowieckiej.

2/ Finlandia wydzierżawia Sowietom na 30 lat wybrzeża wyspy Hangoe i wyspy sąsiednie na wybudowanie baz morskich, w których Rosja ma prawo utrzymywać swoje wojska.

ZRRS. kupuje od Finlandii za sumę trzystu milionów marek fińskich wyspy Suur Sari i Tutor Sari oraz część półwyspów Rybackiego i Creni.

3/ Obie strony zawierają pakt o wzajemnej pomocy.

4/ Obie strony zobowiązują się nie brać udziału w żadnym aliansie, ani koalicji, skierowanej przeciwko jednej z stron układających się.
/Le Petit Pariesien z 3.XII./

Stanowisko Finlandii: Nowy rząd fiński p.Ryti został przyjęty przez opinię fińską z całkowitem zaufaniem. To samo zaufanie odnosi się do wodza armii fińskiej, marszałka Mannerheima.

Premier Ryti oświadczył wczoraj, że Finlandia jest w dalszym ciągu gotowa rokować z Sowietami w wszystkich sprawach, ale nie może ustąpić na punkcie swoich niepodległości i swojego ustroju wewnętrznego.
/ Le Figaro i inne z 3.XII./

Korespondentowi Le Petit Parisien oświadczył premier fiński, że w dalszym ciągu ma nadzieję pokojowego załatwienia sprawy i że jest bardzo zdziwiony, iż apel Roosevelta dotyczące bombardowania wymienia Finlandię jako stronę wojującą. Premier Ryti oświadczył, że nie może odpowiedzieć na pytanie, czy Finlandia otrzymała obietnicę pomocy ze strony Szwecji albo innego państwa.
/Le Petit Parisien z 3.XII./

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

S P R A W Y   W A Ż N E.

Poselstwo Fińskie w Paryżu komunikuje oficjalnie, że rząd komunistyczny w Terijoki jest ekspozyturą kominternu. Zajmuje on pozatym tylko kilka km kwad. , które znajdują sią pomiędzy Sowietami a fińską linią obrony, a więc stanowią część t.zw. no man's land.
/Le Figaro z 3.XII./

Stanowisko Szwecji : Premier szwecki Hansson oświadczył 2.XII., że spodziewa się, iż zostaną znalezione środki, które pozwolą ograniczyć rozszerzenie katastrofy w Finlandii. Współpraca krajów nordyckich była zawsze pokojowa. Szwecka polityka neutralności nie zmieniła się zupełnie - dodał premier.

Mimo powyższego Szwecja postanowiła wzmocnić stan obronności na północy, wybrzeżach i na wyspie Gotland.
/Le Matin za Havasem z Stokholmu z 3.XII./

Demaitre, korespondent Le Petit Parisien donosi z Tallina , że obecnie wszystkie oczy są zwrócone na Szwecię. Finlandia może się oprzeć Sowietom, jeżeli Szwedzi jej pomogą. W przeciwnem wypądku, Szwedzi tak czy inaczej będę musieli zetrzeć się z imperializmem sowieckim. Stalin ma bowiem zamiar w porozumieniu z Hitlerem dotrzeć do Atlantyku przez zajęcie Laponii szwedzkiej i północnych obszarów Norwegii.
/Le Petit Parisien z 3.XII./

Stany Zjednoczone przeciwko Sowietom: D.N.B. donosi za Tassem, że Mołotow oświadczył, iż apel prezydenta Roosevelta jest bezprzedmiotowy, wobec tego, że interesy narodu fińskiego są niemniej drogie rządowi sowieckiemu niż jakiemukolwiek innemu rządowi.
/Le Figaro z 3.XII./

Opinia amerykańska występuje gwałtownie przeciwko Sowietom i domaga się - zwłaszcza partia republikańska - zerwania stosunków dyplowamtycznych z Rosja.

W kołach oficjalnych Waszyngtonu mówią, że odrzucenie przez Rosję amerykańskiej propozycji medjacji i apelu Roosevelta o nie bombardowaniu ludności cywilnej,bardzo utrudnia stosunki dyplomatyczne pomiędzy Stanami Zjedn. a Rosją tak, że istnieje możliwość ich zerwania. Conajmniej jednak ambasador Stanów Zjedn. w Moskwie zostanie odwołany na znak protestu.

Prezydent Roosevelt po porozumieniu się z Hullem ogłosił deklarację wzywającą producentów amerykańskich i eksporterów do nie dostarczania Rosji samolotów i materiału potrzebnego do ich budowy.
/Le Petit Parisien i inne za Havasem z 3.XII./

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

S P R A W Y   W A Ż N E .

Zamiary Sowietów na Bałkanach i reakacja Włoch.

Korespondent "De Telegraaf" podaje z Helsinek informacje z posiedzenia sowieckiej rady wojennej, która odbyła się 28.XI. na Kremlu. Udział brali Stalin , Mołotow, Woroszyłow i fachowcy w sprawach wojskowych. Mołotow dał przegląd o sytuacji międzynarodowej. Stwierdził on, że należy się spodziewać poważnych wydarze w Europie południowej, a w szczególności na Bałkanach. Wobec możliwych przyszłych wypadków Rosja będzie musiała skoncentrować wszystkie swoje siły w obronie żywotnych interesów nad Morzem Czarnem. Z tych właśnie powodów Rosja jesz zmuszona do najszybszego załatwienia sprawy fińskiej.
/"De Telegraaf" z 30.XI./

Korespondent rzymski szwajcarskiego "Corriere del Ticino" pisze że koła polityczne Włoch obserwują zn niezwykłą uwagą wypadki na Bałkanach. Sytuacja Rumunii i działalność komunistyczna w Jugosławii są bardzo troskliwie badane w włoskim ministerstwie spraw zagranicznych. Uważają tam, że niebezpieczeństwo nie jest już tylko zwykłą groźbą, ale jest w trakcie realizacji i trzeba się temu przeciwstawić z całą energią. Według tego samego korespondenta należy już w najbliższym czasi oczekiwać poważnych decyzji Włoch w dziedzinie politycznej i gospodarczej, ponieważ Włosi są zdecydowani i niedopuścić do tego, aby napór komunizmu na Bałkany stał się faktem dokonanym.
/Le Journal z 3.XII./

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

POLSKA

II.

Protest świata nauki przeciwko wywiezienia profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Uroczystość inauguracji "Uniwersytetu Polskiego Zagranicą" która odbyła się w dniu 1.XII.1939 r. w wielkiej sali Biblioteki Polskiej /patrz sprawozdanie Nr.47 z dnia 2.XII.1939 r./ była potężną manifestacją świata nauki przeciwko przejmującemu grozą i niebywałemu w dziejach nauki i cywilizacji wywiezieniu 160 profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie do obozu internowanych w Niemczech.

Przemówienie gen.bryg.prof.dra Mariana Kukiela,który sam jest profesorem Wszechnicy Jagiellońskiej, było gorącym protestem przedstawiciela Rządu Polskiego, a zarazem znakomitego uczonego przeciwko aktowi terroru i ucisku.

Drugi z kolei mówca prof.dr.Oskar Halecki w płomiennych i wzruszających słowach podnosił okropność czynu Niemców i dawałwyraz niezłomnej woli świata nauki polskiej, aby wbrew wszelkimusiłowaniom zniszczenia kultury i nauki przez najeźdźców, utrzymać wysoko pochodnię cywilizacji i wiedzy, co jest i było misją odwieczną Polski. Mówca wyraził głębokie przeświadczenie, że zwycięstwo sprzymierzonych i klęska Niemiec będą zarazem tryumfem nauki polskiej,która w ostatnich czasach coraz więcej starała się ogarniać nowe tereny działalności.

Mówca wyraził niezłomną nadzieję, że tryumf nauki polskiej w końcowej fazie będzie zupełny i że w starożytnym Toruniu, który wydał na świat Kopernika, powstanie nowy uniwersytet polski, który będzie promieniował na te tereny, które się słusznie Polsce należą.

Prof. Halecki wspomniał, że właśnie lat temu 26 w dniu 1 grudnia otrzymał z rąk znakomitego anatoma prof.dr.Jana Kostaneckiego rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego dyplom doktorski. Dzisiaj ów wielki uczony, pochylony wiekiem starzec, został wtrącony do obozu koncentracyjnego przez tych, którzy zawsze chełpili się, że są szerzycielami kultury.

Przemówienia powyższe były burzliwie oklaskiwane przez audytorium, wśród którego znajdowali się najznakomitsi przedstawiciele świata naukowego Polski, Francji, Wialkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych.

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTYCJI

Sprawozdanie No 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

P O L S K A.

II.

Pogrom pomników okupacji niemieckiej.

Dotychczas wiadomo było, że Niemcy wysadzili w powietrze dwa pomniki w Polsce: pomnik Chrystusa Króla w Poznaniu i pomnik Kościuszki w Łodzi.

Z ostatniego /2/ numeru dwutygodnika "Free Europe", wydawanego w Londynie, dowiadujemy się, że Niemcy wysadzili również w powietrze pomnik grunwaldzki w Krakowie, ufundowany przez I.J.Paderewskiego, dzieło Wiwulskiego, że ten sam los spotkał pomnik Wilsona w Poznaniu - znowu dar Paderewskiego -, a wreszcie pomnik Bolesława Chrobrego/dzieło Rożka/, ustawiony przed katedrą w Gnieźnie. To samo pismo donosi też o zamiarze Niemców usunięcia pomnika Kopernika z Warszawy.
Free Europe nr.2 z 1.XII.

Przemysław Warmiński zginął w obronie Ojczyzny.

Dowiadujemy się o śmierci śp. Przemysława Warmińskiego, jednego z wybitniejszych przywódców młodzieży-radykalnej. Swą miłość Ojczyzny przypieczętował krwią. Ciężko ranny podczas obrony Warszawy /ostatnio widziano go na barykadach w Grochowie/, zmarł śmiercią bohaterską w wieku lat 32. Cześć Jego pamięci.

Sp. Warmiński znany był jako jeden z najlepszych tenisistów polskich. Do chwili wybuchu wojny był korespondentem berlińskim "Kuriera Warszawskiego".

Jak Rzesza kolonizowała ziemie polskie przed 1914.

Paris-Midi zamieszcza artykuł p.t. - Rzesza "kolonizowała" Polskę przed 1914 r. Wywłaszczać,kupować,osiedlić się na ziemi polskiej. Taki był cel "hakatystów", poprzedników dzisiejszych "przesiedlaczy" hitlerowskich.-

W artykule tym pismo opisuje metody, stosowane przez Niemcy cesarskie, dla wywłaszczenia Polaków z ziemi.
Paris-Midi z 2.XII.

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

P O L S K A

II.

Telegraficzna komuikacja z okupacją Sowiecką i Litewską.

Od kilku dni poczta rumuńska przyjmuje już telegramy do urzędów pocztowych na terenie okupacji sowieckiej i litewskiej. Można również wysyłać depesze za zapłaconą odpowiedzią. Opłata wynosi 15 lei za słowo.

Istnieje również typ depeszy powolnej ELI, za którą opłata jes o połowę niżna.

Połączenie telegraficzne z okupacją niemiecką nie zostało jeszcze nawiązane.
Kurier Polski,Bukareszt 24.XI.39.

Otwarcie Uniwersytetu Polskiego na Wychodźtwie.

La Croix podaje obszerne sprawozdanie z uroczystości otwarcia Uniwersytetu Polskiego na Wychodźtwie w Paryżu dn. 1.XII., zamieszczając jednocześnie wyjątki z przemówienia prof. Haleckiego i Senatora prof.Roussy.
La Croix dn. 3.XII.

Msza żałobna za duszę bohaterskiego kapitana Piłsudskiego.

La Croix opisuje przebieg uroczystości żałobnej w kościele polskim przy ul.St.Honoré w Paryżu dn. 30.XI., gdzie odprawiono mszę św. za spokój duszy śp. kapitana Stankiewicza.
La Croix z dn. 3.XII.

Położenie prasy w Polsce, okupowanej przez Niemcy.

La Croix podaje informacje, zamieszczone już uprzednio w sprawozdaniu Centrali Informacji i Dokumentacji i w Głosie Polskim o położeniu prasy w Polsce, okupowanej przez Niemcy.
La Croix z dn. 3.XI.

Konferencja sowiecko-rumuńska w sprawach kolejowych.

Odkładana praokrotnie konferecja sowiecko-rumuńska, mająca na celu ustalenie warunków komunikacji kolejowej między Sowietami a Rumunią przez terytorium Polski., okupowanej przez Rosję doszła wreszcie do skutku . odbywa się ona w jednej w miejscowości granicznych obok Czerniowiec.
Radio C.E. Deutschlandsender z 2.XII.

CENTRAL INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

P O L S K A

II

Jak donosi Le Temps konferencja ta doprowadziła m.in. do unormowania komunikacji na linii Czerniowce- Lwów, na której w przyszłą sobotę ma być wznowiony ruch normalny.
Le Temps z dn. 3.XII.

Niemcy chcą traktować Polaków jako parobków.

"Intransigeant" pisze pod tytułem: - Polski"Knecht" - :

Z nadejściem hitlerowców przyzwyczailiśmy się do wielu rzeczy. Ale obecnie Berlin zapowiada nam zaprowadzenie niewolnictwa.

Według ostatnich zarządzeń wydanych w Polsce okupowanej, Polak jest niewolnikiem. Nie ma wolności politycznej, nie rozporządza swoją własnością, musi wykonywać nakzane prace.

Prezes "rejencji" łódzkiej Uebelhoer powiedział ostatnio w przemówieniu:
"Każdy Polak jest tylko parobkiem. Winien nam jest bezwzględne posłuszeństwo, musi wykonać najgorsze rozkazy bez wahania. Wobec tych prabków musimy być panami bez sentymentów i bez współczucia."

Wszystko to jednak jest wprawdzie barbarzyńskie, ale przede wszystkim bezcelowe. Polska ma bowiem pomniki, których żaden dynamit nie zdoła zniszczyć.
Intransigeant z 2.XII.

Prezydent Rzeczypospolitej wyjechał do Angers.

"L'Epoque" 3.XII.39.: Prezydent RP. wyjechał wczoraj z dworca Montparnasse do Angers. Na dworcu żegnali Prezydenta m.i. podsekretarz stanu na Quai d'Orsay p.Champetier de Ribes i p.Fatou, szef gabinetu cywilnego. O godz. 15 pociąg Prezydenta stanął w Trélaze, gdzie przywitali przedstawiciela RP. Polskiej członkowie rządu polskiego i reprezentanci rządu francuskiego wspólnie z ambasadorami Francji, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjedn. Ameryki.

Rezydencja oficjalną p.Prezydenta Raczkiewicza będzie zamek Pignerolles, w powiecie Saint-Barthélemy, 5 klm. od Angers.
L' Epoque, Le Matin, L' Auto, Le Petit Bleu, Le Jour.

Przybyli z głębi Syberii.

Leon Bailly w artykule wstępnym "Le Jour" /3.XII.39./ daje obszerne wyciągi z opowiadania Zygmunta Nowakowskiego o wejściu wojsk sowieckich do Lwowa i zamieszcza swoje komentarze skierowane przeciw Sowietom.
Le Jour 3.XII. 39.

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

II.

P O L S K A

Patrjotyzm polski doprowadza Hitlera do wściekłości.

Po tym tytułem pisze paryski "Daily Mail" że, przywołany Hitlera do Berlina gubernator Frank musiał się przyznać, iż dotychczas nie znalazł Polaka skonnego do utworzenia "rządu" polskiego. Na skutek tego Hitler jako jedyny środek dalszego postępowania wymyślił zapowiedź wikszego terroru w Polsce.

Ten sam dziennik donosi, że Niemcy przez terror stosowany w obozie koncentracyjnym wobec profesorów krakowskich usiłują ich zmusić do zadeklarowania gotowości tworzenia "rządu" polskiego.
/Daily Mail z 3.XII./

Przyszła Polska.

Henri Fiori porównuje w artykule wstępnym w Le Petit Bleu obecne położenie Polski z położeniem Belgii z 1914 r. i Serbi 1915 r. Jak wówczas Belgowie pod dowództwem swego rycerskiego króla, tak dziś Polacy pod wodzą wielkiego żołnierza gen. Sikorskiego walczą u boku Francji i Anglii o swój kraj. I jak wówczas Belgia i Jugosławia, tylokrotnie większa od dawnej Serbii, tak i obecnie Polska zdobędzie po zwycięskiej wojnie, niepodległość okrytę sławą i honorem.

Pokój, którego obecnie tak bardzo chciałby Hitler, nie byłby niczem innym, jak pokojem potrzebnym do trawienia/paix de digestion/.
/Le Petit Bleu z 3.XII./

Oświadczenie Ministra Zaleskiego.

W audycji polskiej radio Daventry podaje, że minister spraw zagranicznych Zaleski złożył prasie oświadczenie, w którym zaznaczył, że nowy rząd polski uznaje w Polsce równe prawa żydów z innymi obywatelami. Rezerwat żydowski zostanie z chwilą powrotu rządu na terytorium Rzeczypospolitej zniesiony.
/Radio Daventry z 2.XII./

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

III

PRZEGLAD OGOLNY

Prasa szwajcarska

Włochy a blokada

Pod tytułem "Włochy a wojna gospodarcza" szwajcarski dziennik "Basler Nachrichten" ogłasza obszerną korespondencję z Rzymu, z której podajemy najbardziej charakterystyczny ustęp końcowy:

"Krok hr.Ciano /chodzi o jego démarche u angielskiego ministra spraw zagranicznych lorda Halifaxa/ znajduje aprobatę całej włoskiej opinii publicznej oraz włoskich kół żeglugi. Szerokie warstwy społeczeństwa włoskiego objawiały w ostatnich dniach silne niezadowolenie z powodu zbyt surowego - jak sądzą Włosi - traktowania przez Anglię żeglugi handlowej państw neutralnych. To niezadowolenie może w pewnych warunkach mieć reperkursje polityczne: gdyby Francuzi i Anglicy w dalszym ciągu naruszali włoskie przywileje handlowe i interesy na Morzu Śródziemnym, można z czasem się spodziewać zaostrzenia stosunków między Włochami i mocarstwami zachodniemi, ze wszystkimi stąd mogącymi wyniknąć konsekwencjami. Gibraltar i Suez stanowią w tej chwili istotne ośrodki niebezpieczeństwa w Europie. I od postawy tamtejszych oficerów, kontrolujących przejeżdżające włoskie okręty handlowe, zależeć będzie bez wątpienia wiele momentów w rozwoju obecnego konfliktu europejskiego."
/Basler Nachrichten" z 27.XI.39/.

Prasa amerykańska

Ameryka potępia agresję

Wstępny artykuł w "Herald Tribune" wypowiada ponownie zdanie, że Stany Zjednoczone powinny i muszą dać wyraz potępieniu brutalnego faktu agresji sowieckiej.

"Nic nie może usprawiedliwić inwazji rosyjskiej w Finlandii. Nie było tu kwestii mniejszości narodowej, sprawy Gdańska, sprawy Korytarza i traktatu wersalskiego", zauważa "Herald Tribune". Ameryka ofiarowała się pośredniczyć w rokowaniach pokojowych, w krytycznej sytuacji, która została z całym rozmysłem stworzona przez Rosję. Ta propozycja pośrednictwa została odrzucona. "Czy wobec bezwzględnej agresji i sposobu traktowania pokojowej interwencji Stanów Zjednoczonych, pozwoli się ambasadorowi rosyjskiemu w Waszyngtonie przysłuchiwać się z uśmiechem obradom Kongresu

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

P R Z E G L A D   O G O L N Y

Prasa amerykańska

Czy będzie on nadal uprzejmie przyjmowany przez nasze czynniki rządowe? Byłoby to niesłychanym przykładem w historii nowoczesnej."
/"Herald Tribune" Paryż, 2.XII.39/.

U w a g a: Redakcja "Herald Tribune" zapomina w swoim, bardzo słusznym zresztą oburzeniu, że dwa dni temu zamieściła artykuł wstępny, wskazujący na uderzającą analogię agresji bolszewickiej z agresją niemiecką w Polsce.

Prasa francuska

Koncentracja wojsk sowieckich na granicy tureckiej i perskiej

Donoszą o znacznej koncentracji wojsk sowieckich w południowym Kaukazie na granicy tureckiej i perskiej.

Według radia niemieckiego, koncentracja ta jest odpowiedzią na zgromadzenie wojsk tureckich w okolicach Armenii oraz wojsk francuskich w Syrii i angielskich w Egipcie.
/Radio C.E. Deutschlandsender z 2.XII.39/.

Prezydent Smetona o przyjaźni sowiecko-litewskiej

Prezydent litewski Smetona wygłosił przemówienie, w którym podkreślił znaczenie faktu odstąpienia Wilna Litwie przez Z.S.R.R. Pakt wzajemnej pomocy między tymi krajami jest ważnym wydarzeniem i stosunki sowiecko-litewskie stają się coraz lepsze.

W końcu prezydent Smetona dodał, że Litwa respektuje wszystkie traktaty, które podpisała, tak samo będzie respektować i traktat z Sowietami.
/Radio C.E. Moskwa z 1.XII.39/.

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

IV

DODATEK

Organizacja niemieckich banków na terenie okupacji

"Frankfurter Zeitung" /23.XI.39/ drukuje dłuższy artykuł p.t. "Kreditaufbau in Ostdeutschland", z którego podajemy następujące najważniejsze informacje:

A. Państwowe Instytucje Bankowe

Po przeprowadzonej okupacji wiele instytucyj bankowych nie odnowiło działalności, przede wszystkim zaś nie uczyniły tego oddziały Banku Polskiego, których papiery gotówkowe, papiery wartościowe, książki a nawet inwantarz w czasie ewakuacji wywieziono. Na miejsce tych oddziałów Banku Polskiego stanęły nowo utworzone kasy kredytowe Rzeszy /Reichskreditkassen/,które puszczały w obieg w miejsce gotówki t.zw. Reichskreditkassenscheine. Te ostatnie, jak również złoty jeszcze na długo zatrzymają swoją funkcję obiegową, również na terenach "inkorporowanych", za wyjątkiem Śląska, gdzie już od pierwszych dni października złoty został wycofany a "Reichskreditkassenmark" nie była w ogóle wprowadzona w obieg. Instytucja kas kredytowych Rzeszy /Reichskreditkassen/ jest pojęta jako prowizorium; więc też w wielu miejscowościach zmieniono już te kasy kredytowe na filie Banku Rzeszy /Reichsbank/. Stan obecny łatwo wyczytać z tabelki poniższej.

B. Prywatne Instytucje Bankowe

Władze niemieckie starają się o możliwie szybkie włączenie inicjatywy prywatnej w system kredytowy na terenach okupowanych, udzielając dużym bankom prywatnym gwarancji za kredyty w jak największym zakresie. Korzystały z tej pomocy szczególnie banki prywatne na terenie Śląska. Wchodzą tu w rachubę głównie 3 instytucje a mianowicie:

1. Dresdner Bank
2. Deutsche Bank
3. Commerz Bank.

Na terenie Pomorza i Wielkopolski wymienić tu jeszcze trzeba "Danziger Privat-Actien-Bank".

Na podstawie informacyj "Frankfurter Zeitung" zrobiliśmy następujący wykaz miejscowości, w których założono instytucje pod A państwowe i to w podrubryce a "Reichskreditkassen", przy czym O oznacza, że tu funkcjonowała Reichkreditkasse, która z dniem 1-go listopada została przemian

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

D O D A T E K

wana na Reichsbankstalle, a 1, że jeszcze tam istnieje w tej chwili Reichskreditkasse w dalszym ciągu /Wynika z tego też, że obieg marki kredytowej istnieje nadal i w łączności z tym złoty nie mógł być wycofany z obiegu/.

Miejscowość	A a/ Kasy kredytowe	A b/Reichsbank	B Banki prywatne
Bielsko	0	1	-
Bydgoszcz	0	1	Commerzbank i Danz Pr.Act. Bank
Chojnice	0	1	-
Chorzów	0	1	-
Ciechanów	0	1	-
Częstochowa	1	-	-
Gdańsk	-	1	wszystkie 4 prywatne banki
Gdynia	0	1	Dresdner, Deutsche i Danziger
Gniezno	0	1	-
Grudziądz	0	1	Danz.Pr.Act.Bank
Inowrocław	0	1	-
Kalisz	0	1	-
Katowice	-	1	wszystkie 3 bez Danziger
Kraków	Centrala[x]	-	x Haupttreuhandstelle, Deutsche i Commerzbank a przejęcie przez Dresdner Bank.
Leszno	0	1	-
Lublin	1	-	-
Łódź	0[x]		x Na początku była Haupttreuhandstel Wszystkie 3 bez Danziger.
Nowy Sącz	1	-	-
Ostrów	0	1	-
Poznań	0	1	Wszystkie 4 banki prywatne
Radom	1	-	-
Rzeszów	1	-	-
Sosnowiec	1	-	Dresdner
Starogard	0	1	
Tarnów	1	-	filia krakowskie Dresdner
Toruń	0	1	Danz. Pr.Act.Ban
Warszawa	1	-	-
Włocławek	0	1	-

Do powyższych instytucyj bankowych należy włączyć jeszcze banki mniejszości niemieckiej, istniejące w Polsce już przed wojną, a mające przeważnie charakter czy. Nie wymienia ich "Frankfurter Zeitung".

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

D O D A T E K

C. Kasy komunalne i centralne kasy żyrowe

Niemcy nie przyjmyją, choćby w celach likwidacyjnych, dawniejszych polskich kas komunalnych i powiatowych w liczbie 51 na Pomorzu i 68 w Wielkopolsce. Muszą się likwidować same, jako że nie ma zupełnie przeglądu prawdziwego stanu ich aktywów i pasywów, że istnieją trudności oszacowania wartości pożyczek państwowych polskich i hipotek, że dokonano olbrzymich wypłat w chwili wybuchu wojny, co oznacza katastrofalny upust krwi. Wobec tego Niemcy przystąpili do założenia zupełnie nowych własnych kas komunalnych powiatowych i to dotychczas w liczbie 18 na Śląsku, 30 w Wielkopolsce i przeszło 30 na Pomorzu. Wszystkie te nowe kasy już są włączone do ogólnej organizacji kas całej Rzeszy, przy czym przyłączone zostały kasy śląskie do "Schlesische Landesbank und Girozentrale" w Wrocławiu, wielkopolskie do własnej centrali "Landesbank und Girozentrale Warthegau" w Poznaniu, a pomorskie do "Gescheftsstelle der Deutschen Girozentrale" w Gdańsku. Ostatnia jest jakoby filią centrali w Berlinie, z czego "Frankfurter Zeitung" wnioskuje, że należy się spodziewać i w Gdańsku utworzenia własnej centrali kas pomorskich.

....

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 3 grudnia 1939 r.

D O D A T E K

Wszystkie towarzystwa ubezpieczeń na Śląsku w ręku niemieckim

Powiernik Rzeszy dla ubezpieczeń osobistych na Śląsku ogłosił, że Rzesza przejmuje gwarancje w wypadkach braku kapitału za towarzystwa ubezpieczeniowe aprobowane przez władze. Takiej aprobaty udzielono następującym towarzystwom ubezpieczeniowym: "Versicherungs A.G. Silesia" w Bielsku, "Aachener und Münchener Feuerversicherung A.G.," "Bayerische Versicherungsbank" i "Runione Adriatica" z Triestu. Towarzystwa ubezpieczeń angielskie i polskie zostały przejęte "do wiernej ręki":

"Prudential"	przez	"Aachener und Münchener Feuer A.G.
"Przezorność"	"	" " "
"Generali, Port, Polonia"		"Allianz und Stuttgarter" wspólnie z "Erste Allgemeine Unfall - und Schadenversicherungs A.G." w Wiedniu.
"Patria"	"	
Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń		
Towarzystwo Ubezpieczeń Transportowych - Europa	"	"Europäische Güter und Reisegepäckversicherung"
"Orzeł"	"	"Magdeburger Feuer u. Hagelversicherung A.G."
"Piast"	"	"Riunione Adriatica"
Powszechne Zakłady Ubezpieczeń Wzajemnych	"	"Schlesische Prowinzial - Feuersozietät"
"Florianka"	"	"Victoria A.G."

Poza tym dopuszczono do działalności na terenie Śląska jeszcze "Hammonia" i "Morawsko-śląski zakład ubezpieczeń wzajemnych" z Brna, oraz "Providentia" z Berlina i "Sudetendeutsche Union" z Reichenberg.

Podobnie mają być uregulowane ubezpieczenia na wypadek śmierci, choroby i t.d.
/"Frankfurter Zeitung" 21.XI.39/.

....

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 4 grudnia 1939 r.

POLSKA

II

Papież o okrucieństwach w Polsce.

Papież Pius XII wygłosił 2.XII. przemówienie do kardynałów i prałatów kurii i powiedział m.i.:

" W tej chwili specjalnie krytycznej dla ludzkości, w której dobrzy chrześcijanie znoszą straszne cierpienia z podziwu godną siłą, my którzy jesteśmy zdala od tego, powinniśmy także być wszystkim przykładem."

L'Epoque, który donosi o tem jest zgodny - jak sam stwierdza - z szwajcarskim Corriere del Ticino, że chodzi tu przede wszystkim o Polaków. Dziennik szwajcarski donosi pozatem z Watykanu, że Papież bardzo żywo interesuje się losem ludności polskiej, która w tej chwili żyje w strasznych warunkach, także gospodarczych. Smiertelność i choroby dochodzą do strasznych rozmiarów.

Zrozumiałym jest przeto - Corriere del Ticino - że Papież ponownie chciał zamanifestować na rzecz Polski, której niektórzy dają już tytuł Chrystusa narodów.
/L'Epoque z 3.XII./

O Polaku amerykańskim rozstrzelonym w Warszawie.

Baltimore Sun zamieszcza trzyszpaltową wiadomość o rozstrzelaniu w Warszawie przez Niemców obywatela amerykańskiego, Józefa Sadowskiego, rodem z Polski. Dochodzenia wdrożone przez konsula Stanów Zjedn. w Warszawie, George'a Haeringa nie wykazały, by śp. Sadowski zdeklarował swoje obywatelstwo amerykańskie wobec aresztujących go Niemców. Józef Sadowski był b. ochotniekiem wojsk polskich Generała Hallera i przyjechał niedawno do Polski dla załatwienia sprawy spadkowej. Oskarżony został przez Niemców o przechowywanie broni i należenie straży obywatelskiej obrony Warszawy. Sun zamieszcza też dużą fotografię ś.p. Sadowskiego i jego małżonki, zamieszkałej w Chicago.
/Baltimore Sun z 4.XI.1939/

Działalność polskiej floty wojennej.

Jednostki polskiej floty wojennej współdziałające z marynarką brytyjską na Morzu Północnym wykazują pełną aktywność. Wczoraj jeden z kontrtorpedowców polskich wyratował 29 członków załogi angielskiego węglowca "Sheaf Crest", który zatonął wskutek wybuchu miny magnetycznej.
/Audycja polska Radio Daventry z 1.XII. Daily Telegraph z 2.XII./

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 4 grudnia 1939 r.

P O L S K A

II

Polacy walczą w Karpatach.

Havas podaje, że do Sighet nadchodzą wiadomości o walkach partyzanckich, prowadzonych w Karpatach przez Polaków i Ukraińców przeciwko wojskom sowieckim.

We Lwowie ewakuowano chorych cywilnych ze szpitali, aby ulokować rannych żołnierzy sowieckich. Istnieje formalny zakaz dla ludności cywilnej wypytywania żołnierzy. Tym zaś pod karą nie wolno mówić w jakich walkach i gdzie brali udział.
/L'Epoque - Excelsior z 4.XII./

Ruiny zamartej Warszawy.

Podróżni przybywający z Polski opisują stan obecny Warszawy. Wśród ruin znajduje się z jakie 20.000 zabitych, a bombardowane domy kruszą się i walą codziennie. Odbudowa miasta wymagałaby pracy 20-to letniej, aby powrócić do wyglądu przedwojennego. Największe i nowoczesne kino "Napoleon", zostało otwarte pokazuje niemiecki film propagandowy o linii Zygfryda. Ale każdego wieczora są wypadki demonstracji przeciw Niemcom i masowych aresztowań Polaków. Poza tym otwarte jest jedno tylko kino. - Główna część ludności żyje z okruchów chleba i ziemniaków zakupywanych na funty na prowincji w oddaleniu 6 mil od Warszawy.

Często zmieniający generałowie niemieccy wadają sprzeczne zarządzenia tak np. pewien generał Prusak kazał aresztować wielu księży. Wkrótce miejsce jego zajął generał Bawarczyk, który zarządził natychmiastowe zwolnienie aresztowanych księży.
/The Daily Mail z 4.XII.Herold Tribune,Paryż z 3.XII.Poslednije Nowosti z 3.XII.

Kolonizacja niemiecka w powiecie szubinskim

"Ostdeutscher Beobachter",pismo wychodzace w Poznaniu na miejsce dawnego "Posener Tageblatt"donosi,że do Poznania przybyli liczni "junkrowie" wychowankowie zamku zakonnego w Croessinsee i że beda oni mieli za zadanie dopilnowanie "sprawiedliwego" podzialu ziemi miedzy Niemcow baltyckich i "pokrzywdzona mniejszosc niemiecka"w Piznanskim.

Ze znajdującego sie w okolicy Poznania obozu Niemcow baltyckich wyjechal pierwszy transport 33 rodzin do Szubina.Pod kontrolą junkrow z Croessinsee tworzyc oni maja na terenie jednego z majątków polskich pierwszą wzorową wieś osiedleńczą niemiecką.
PAT Bruksela 2 XII

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No.48 z dnia 4 grudnia 1939 r.

P O L S K A

II

Walki podjazdowe w Polsce.

Warschauer Zeitung z dn. 22.bm. donosi o trwającej partyzantce na Górnym Sląsku, Zaolziu, w okolicach Katowic, Cieszyna i Karwiny. Dziennik twierdzi, że partyzantka Sląska organizowana jest wedle instrukcji Grażyńskiego.

Westfaelische Neueste Nachrichten z dn.24. ub.m. donosi, że walki trwają w Karpatach. wzdłuż Wisły, Narwi i otwarcie przyznaje się do znacznych strat niemieckich.
/PAT z 3.XII/

"Kolonizacja terenów polskich, jako najważniejsze zadanie III Rzeszy".

Prof.Dr.Seraphin wyglosił w Lipsku na akademii administracji /Verwaltungsakademie/referat p.t."Kolonizacja terenów okupowanych na wschodzie,jako najważniejsze zadanie III Rzeszy".Prof.Seraphin przytoczyl statystyki wykazujace szybki spadek stanu posiadania niemczyzny na wschodzie przyznając,że w Poznaniu było przed wybuchem wojny zaledwie 9 proc.,Niemców,w Grudziądzu 8 proc. a w Toruniu 5 proc.i oświadczył,że równie szybko,"jeśli nie znacznie szybciej spaść musi polski stan posiadania".Ludność polska z miast sama wyemigrowałaby,ale ze wsi musi być wypchniętą siłą.Zyzne tereny Poznanskiego i zachodniej Kongreówki,muszą być,zdaniem szowinistycznego profesora,opróżnione z Polaków,by drudzy i trzeci synowie chłopów niemieckich,nie szli do fabryk,jak to dotąd miało miejsce,ale utrzymywali swoje gospodarstwa.Opanowanie wschodu,jest zdaniem Seraphina największym dziełem Hitlera,gdyż usunie chroniczny brak przestrzeni życiowej narodu niemieckiego i da wprowadzić w życie ideały hitlerowskie.
PAT z 2 XII

80 taksówek w Berlinie

"La Libre Belgique"donosi z Berlina,że w stolicy Rzeszy kursuje w chwili obecnej zaledwie 80 taksówek.Ludności cywilnej zabroniono posługiwania się taksówkami,które stoją jedynie do dyspozycji wyższej użyteczności publicznej oraz władz cywilnych i wojskowych.
PAT 2 XII

Transplantacja Niemców wołyńskich na Pomorze

"Rheinisch Westfaelische Ztg."donosi,że 360 kolonistów niemieckich z Wiłynia przyjechało specjalnym pociągiem do Torunia i w najbliższym czasie będzie osiedlonych na parcelowanych majątkach polskich.
PAT 2 XII

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 45 8 z dnia 4 grudnia 1939 r.

P O L S K A

II

Komunikacja pocztowa z Polską.

Dzienniki niemieckie donoszą, , że komunikacja pocztowa Rzeszy z terytoriami włączonymi wprost do Rzeszy, będzie równa wewnętrzno niemieckiej "Gubernatorstwo" natomiast jest uważane za zagranicę i opłaty pocztowe za listy z Niemiec do Warszawy czy Krakowa frankować należy podug opłaty zagranicznej. Wyjątek zrobiony jest dla niemieckich władz okupacyjnych zarówno cywilnych jak i wojskowych, których obowiązuje naterenie całej okupacji taryfa wewnętrzno niemiecka. W myśl nowych rozporządzeń władz okupacyjnych wysłanie listu n.p. z Łodzi do Warszawy kosztować będzie 25 pf. a z Łodzi do Berlina tylko 12 pf.
PAT z 2.XII.

Broszura niemiecka o kampanii niemieckiej.

W końcu ub.miesiąca ukazała się w Lipsku broszura o kampanii polskiej pioóra Rudolfa Schauffa pod.tyt."Der polnische Feldzug von 1.September bis zum 10 Oktober 1939" autor, którego nazywa Neue Leipziger Zeitung wybitnym krytykiem wojskowym, opisuje dokładnie operacje armii niemieckiej w Polsce, dołącza szkice bitew, używając terminów i nazw uznawanych przez biuro historyczne niemieckiego sztabu generalnego. Broszura ta jak dotąd nie jest w posiadaniu xix zagranicznych księgarni.
PAT 2.XII.

Sytuacja monetarna Polski okupowanej przez Niemcy.

Jak donosi Koellnische Zeitung, złoty polski przestał być monetą obiegową na terenach polskich przyłączonych do Rzeszy z dniem 27 listopada b.r. Jedynie bilon zachował jeszcze przez kilka miesięcy swoją wartość, kupowanie i sprzedawanie natomiast za pieniądz polski papierowy będzie surowo karane. Do 9 grudnia br. banki niemieckie przyjmują złote papierowe po cenie 50 fenigów.

Rozporządzenie to nie tyczy się natomiast obszaru, nazwanego przez okupantów "Gubernatorstwa". W gubernatorstwie służyć będzie złoty polski za monetę obiegową, a marka niemiecka traktowana będzie jako pieniądz zagraniczny. Kontrola ruchu pieniężnego w gubernatorstwie przeprowadzać ma niezależna Izba Dewiz w Krakowie.

Na łamach czasopisma ekonomicznego" Die Deutsche Wirtschaft" zajmuje się dyr. banku Kretschmann problemem wysokości obiegu pieniężnego w Polsce i dochodzi do wniosku, że osiągnął on granice ca 3 miliardów złotych we wrześniu b.r.. Około 40 proc. złotych polskich znajduje się, zdaniem Kretschmann na terytorium"Gubernatorstwa", koło 35 proc. na terenach okupowanych przez Litwę i Rosję.

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 48 z dnia 4 grudnia 1939 r.

P O L S K A

II

Bardzo wiele złotych, według czasopisma niemieckiego przewieziono za granicę. Artykuł kończy dr.Krestschmann zdaniem "Najblisże miesiące pokażą, czy zastosowaną przez Niemców politykąmonetarna przeniesie gospodarstwu spodziewane korzyści i czy uparty konserwatyzm chłopa polskiego zostanie nareszcie w tej dziedzinie przełamany". PAT Bruksela z 2.XII.

Życie w Warszawie.

W Warszawie otwarte są dwa kina w których co wieczór, w ciemności publiczność urządza przeciw niemieckie demonstracje. Na salę ntachmiast wchodzą agenci Gestapo przesłuchują obecnych jednego po drugim, kilkadziesięć osob dziennie aresztują.

Większość polskiej i żydowskiej ludności odżywia się niewielką ilością chleba i ziemniaków, które kupuje się po pół kilagrama o 12 - 15 klm za miastem. Elektryczności, wody ani gazu nie ma. Codziennie zawalają się uszkodzone przez bombardowanie domy. Pod gruzami znajduje się jeszcze dotychczas około 20.000 trupów. Niemcy troszczą się tylko o utrzymanie ruchu na ulicach. Odbudowa stolicy będzie wymagała 20 lat czasu.
Poslednia Nowosti z 3.XII za Havasem.

Ze Swiatowego Związku Polaków. Zagranicą.

Ukazał się biuletyn 2 Swiatowego Związku Polaków Zagranicą z 2 bm., który zawiera m.in.: 1/ list Ks.Prymasa Kardynała Hlonda nadesłany w ospowiedzi na zawiadomienie o podjęciu przez Związek pracy w Paryżu, 2/ przemówienie gen.Sikorskiego do Polaków w Ameryce 3/ przemówienie ministra Ładosia do chłopów polskich, 4/ artykuł Zygmunta Nagórskiego o nowej emigracji politycznej, 5/ o ofiarności społeczeństwa polskiego w Rumunii, dalej następuje obszerna kronika i wiadomości z Polski okupowanej.

List Księdza Kardynała Hlonda.
do Swiatowego Związku Polaków.

Swiatowy Zw.Polaków Zagranicą wysłał do Jego Eminencja Ks.Prymasa Polski Kardynała Augusta Hlonda list z zawiadomieniem o rozpoczęciu prac w związku na gruncie paryskim i o zamierzeniach na przyszłość.

W odpowiedzi Jego Eminencja nadesłał do zarządu Związku list treści następującej:

CENTRALA INFORMACJI I DOKUMENTACJI

Sprawozdanie No. 48 z dnia 4 grudnia 1939 r.

P O L S K A

II

Do Swiatowego Zw. Polaków z Zagranicy
w Paryżu

" Z Radością dowiadujemy się z pisam z dnia 8 bm. o wznowieniu prac Swiat. Zw. Polaków z Zagranicy z tymczasową siedzibą w Paryżu. Przyklaskuję też kooptacji składu Rady Naczelnej Zw., dokonywującej się w duchu przyciągnięcia do udziału w pracach Związku ważniejszych kierunków ideowych społeczeństwa polskiego. Położy to koniec niedomaganiom i niepowodzeniom, które z konieczności wynikały z jednostronnego pojmowania i traktowania wielkich spraw wychodźczych przez działaczy, uznających tylko zasady i intencje swej grupy politycznej.

Z przyjemnością wyrażam też swą zgodę na to, by J.E. ks. bisk. Gawlina reprezentował w Radzie Naczelnej polską hierarchję kościelną. Na delegata zaś mojej Kancelarii Prymasoweskiej wyznaczam ks. dr. Franc. Cegiełkę, rektora Misji Polskiej w Paryżu.

Pracom Swiat. Związku, zorganizowanego w swej Radzie Naczelnej przesyłam swe serdeczne błogosławieństwo i życzę, by jego usiłowania przyczyniły się do skupienia wszystkich Polaków po za krajem około wielkiego historycznego dzieła odbudowy Rzeczypospolitej.

August kard. H l o n d.

Polonica w francuskiej prasie prowicjonalnej.

Journal de Robaix z dn. 1.XII. zamieszcza zdięcie z przyjęcia Prezydenta Raczkiewicza u Prezydenta Lebrun w chwili, kiedy Prez. Raczkiewicz i Gen.Sikorski opuszczają pałac Elizejski. L' Ecxlaireur de Nice z 30.XI. zamieszcza zdięcie pałacyku p.Prezydenta w Saint-Barthélemy. L' Eclaireur de L' Est/Reims/ z 2.XII. donosi z powołowaniem na Transcontinental o zamknięciu granicy sowiecko-niemieckiej. La Dépeche /Touluse/ z 1.XII. donosi z Bukaresztu, że prof.Jorga wyraził wiarę w zmartwychwstanie Polski oraz uznanie dla akcji Polski i Anglii pisze również o epidemii w Warszawie i że Niemcy nic nie robą dla jej zahomania.

Dwaj tyrani chcą zawładnić światem.

Nikt lepiej niż Polacy nie odczuwa i nie rozumie dramatu jaki się rozgrywa obecnie w Finlandii - pisze Echo du Nord /Lille/z dn. 2.XII. i cytuje słowa Głusu Polskiego " Nouveau journal polonais, pataissant a Paris", że dramat ten jest dalszym ciągiem dramatu Polski, że dwaj tyrani zapragnęli zawładnąć światem i zdławić sprawiedliwość, wolność i godność ludzką".